SUDA SIFIR KAYIP

Su Verimliliği Çalışmalarımız

Neden önemli, okulumuzda neler yaptık ve sizden ne bekliyoruz?

FATSA MESLEK YÜKSEKOKULU

Ordu Üniversitesi Fatsa MYO · Kasım 2026

Sunum akışı

01

Neden su verimliliği?

Seferberlik, kaynaklarımız, su stresi, su ayak izi ve temel kavramlar

02

Okulumuzda yaptıklarımız

Mavi Belge planı, afiş seti, artan su kabı, tüketim panosu, arıza bildirimi ve anket

03

Sizden beklediklerimiz

Anketi doldurun, arızaları karekodla bildirin, alışkanlıklarımızı birlikte değiştirelim

Ulusal çerçeve: Su Verimliliği Seferberliği

Kuraklık ve su stresi riskine karşı su verimliliği uygulamalarını yaygınlaştırmak ve toplumsal farkındalığı artırmak için Tarım ve Orman Bakanlığı koordinasyonunda başlatıldı.

31 Ocak 2023
Su Verimliliği Seferberliği başlatıldı

27.12.2024
Su Verimliliği Yönetmeliği yayımlandı (RG 32765)

3 belge
Mavi, Yeşil ve Turkuaz su verimliliği belgeleri

Kaynak: T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı – MEB, Su Verimliliği Sunum Rehberi (2025)

Tatlı su sınırlıdır

%2,5

Dünyadaki suyun yalnızca bu kadarı tatlı sudur; kalanı okyanus ve denizlerdeki tuzlu sudur.

Çoğuna ulaşamayız

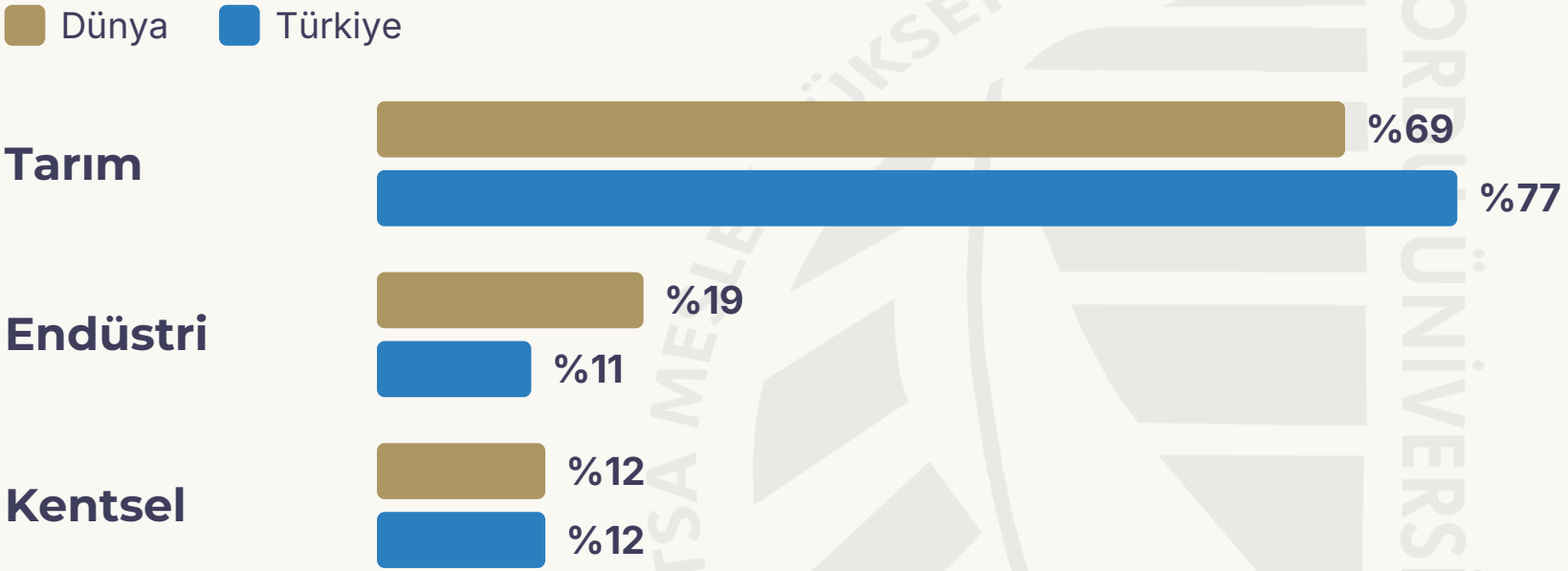
Tatlı suyun büyük bölümü kutuplarda buzul olarak ya da yer altında çok derinde bulunur.

Hayatımız küçük bir paya bağlı

İçme, tarım ve sanayi suyunun tamamı nehir, göl ve ulaşılabilen yer altı sularından gelir.

Kaynak: USGS, Distribution of Water on Earth; Su Verimliliği Sunum Rehberi (2025)

Suyu en çok tarımda kullanıyoruz

Kaynak: Su Verimliliği Sunum Rehberi (2025); Türkiye verisi 2022, toplam 57 milyar m^3

Türkiye su zengini değil, su stresi altında

1.308 m³

Kişi başı yıllık kullanılabilir tatlı su miktarımız

%25

Önümüzdeki 100 yılda su kaynaklarımızda beklenen azalma (iklim değişikliği tahminleri)

Akdeniz kuşağında yer alan Türkiye, iklim değişikliğinden yüksek risk altındaki ülkeler arasında sayılıyor.

Kaynak: Su Verimliliği Sunum Rehberi (2025)

Su ayak izi: görünmeyen tüketimimiz

Tükettiğimiz ürün ve hizmetlerin üretiminde kullanılan ve kirlenen toplam tatlı su miktarıdır; dolaylı tüketimi de kapsar.

Yeşil su

Üretimde kullanılan yağmur suyu

Mavi su

Kullanılan yüzey ve yer altı suyu

Gri su

Kirlenen suyu temizlemek için gereken su

140 milyar m³ Türkiye'nin yıllık su ayak izi (%89 tarım, %7 kentsel, %4 endüstri)

1.974 m³ Kişi başı yıllık

Kaynak: Su Verimliliği Sunum Rehberi (2025)

Verimlilik ve tasarruf aynı şey değil

SU VERİMLİLİĞİ

Daha az suyla aynı işi yapmak

Yaşam standardından ve hizmet kalitesinden ödün vermeden, davranış değişikliği ve verimli teknolojiyle uzun vadeli, sürdürülebilir çözüm.

Örnek: perlatörlü musluk, çift kademeli rezervuar, damla sulama

SU TASARRUFU

İhtiyacı kısarak daha az kullanmak

Kullanım miktarını azaltmaya odaklanır; ihtiyaçları kısıtladığı için çoğu zaman kısa vadeli ve sürdürülmesi zor bir çözümdür.

Örnek: suyu belirli saatlerde kesmek, kullanımı yasaklamak

Kaynak: Su Verimliliği Sunum Rehberi (2025)

Azalt · Yeniden Kullan · Değiştir

AZALT

Musluğu kapat, sızıntıyı bildir, makineyi tam doldur.

YENİDEN KULLAN

Yağmur suyunu, yıkama suyunu ve artan içme suyunu değerlendir.

DEĞİŞTİR

Perlatör, sensörlü musluk, düşük akışlı duş başlığı, kademeli rezervuar.

93 litre

Davranış değişikliğiyle bir evde her gün önlenebilecek kayıp

Sifon 24 L · diş fırçalarken 25 L · el yıkarken 23 L · bulaşıkta ön yıkama 11,4 L · sıcak su beklerken 5,3 L · çamaşırda ön yıkama 3,75 L

Kaynak: Su Verimliliği Sunum Rehberi (2025), 4 kişilik ailenin günlük kayıpları

02

Fatsa MYO’da neler yaptık?

Mavi Belge eylem planı, afiş seti, artan su kabı, tüketim panosu, karekodlu arıza bildirimi ve görüş anketi

Hedefimiz: Mavi Belge

Yönetmelikteki üç belgenin (Mavi, Yeşil, Turkuaz) ilki. Su verimliliği sistemi kuran kuruluşlara 5 yıl geçerli olarak verilir; başvuru Su Verimliliği Bilgi Sistemi üzerinden yapılır.

1. Ekip
Koordinatör, teknik personel, eğitim sorumlusu

2. Mevcut durum
Kullanım noktaları, tüketim ve sorun kaydı

3. Hedefler
5 yıllık, her yıl için sayısal hedef

4. Planlama
Eylem, gösterge, sorumlu ve termin

5. Eğitim
Tüm personele yılda en az 20 dakika

6. Ekipman
Su tasarruflu armatürler

7. Farkındalık
Afiş, broşür, dijital duyuru

5 yıl
Belge geçerlilik süresi

Kaynak: Su Verimliliği Yönetmeliği (RG 27.12.2024/32765), Ek-3

Eylem planımız: 4 hedef, 13 eylem

ANA HEDEF

%20

Kişi başı su tüketimini 5 yılda azaltmak (ilk yıl %5)

1 **Ölç ve kaydet**
Alt sayaçlar, aylık okuma, kullanım noktası envanteri

2 **Tüketimi %20 azalt**
Perlatör, verimli armatür, kaçak taraması, akıllı sulama

3 **Alternatif kaynak**
Yağmur suyu toplama, laboratuvar soğutma suyunun geri devri

4 **Eğitim ve farkındalık**
Yıllık eğitim, oryantasyon, afişler, Su Verimliliği Haftası

Eylemler ve terminler

1. Ölç ve kaydet

Bina ve blok bazında alt sayaç **(6. ay)**

Aylık sayaç okuma, m³/kişi/ay **(sürekli)**

Musluk, rezervuar, pisuvar, sulama noktası envanteri **(3. ay)**

2. Tüketimi azalt

Musluklara perlatör **(1. yıl)**

Çift hazneli rezervuar, sensörlü musluk **(2.–3. yıl)**

Kaçak taraması ve karekodlu arıza bildirimi **(sürekli)**

Damla ve gece sulama **(1. yıl)**

3. Alternatif kaynak

Çatı yağmur suyunu bahçe sulamasında kullanmak **(3. yıl)**

Laboratuvar ve atölyede soğutma suyunun geri devri **(4. yıl)**

4. Eğitim, farkındalık

Personele yıllık 20 dk eğitim **(her yıl)**

Öğrenci oryantasyonunda bilgilendirme **(her güz)**

Lavabo ve WC afişleri, web duyurusu **(1. yıl)**

Su Verimliliği Haftası **(her yıl)**

Parantez içi: termin. Her eylemin göstergesi ve sorumlusu eylem planı tablosunda.

Afiş setimiz: her alana kendi mesajı

Genel

Lavabo-WC

Mutfak

Temizlik

Bahçe

Tüketim panosu

A4, A3 ve A5 baskı sürümleri hazır; afişler kullanım noktalarına asılıyor.

Tüm afişler kurumsal şablonda; her birinin altında arıza/sızıntı bildirim karekodu var.

Afişlerdeki kurallar: lavabo ve mutfak

Lavabo ve WC

Sabunlarken kapat: günde 23 litreye kadar su kazanılır

Diş fırçalarken bardak kullan

Akışı kıs: ince akış yıkamaya yeter

Akan sifon ve damlayan musluk: karekodla hemen bildir

Çıkarken kontrol et: musluk tam kapalı mı?

Mutfak ve çay ocağı

Akan suda değil, kapta ya da tıkalı lavaboda yıka

Bulaşık makinesi: tam dolu, eko programda

Çaydanlığa ihtiyaç kadar su koy; hem su hem enerji

Bekleme suyunu bir kapta biriktir, temizlikte kullan

Bardakta kalan suyu dökme, bitkileri sula

Afiş 1: Lavabo ve WC · Afiş 2: Mutfak ve çay ocağı

Afişlerdeki kurallar: temizlik ve bahçe

Temizlik ekibimiz için

Önce kuru temizlik: tozu suyla değil süpürgeyle al

Hortum yerine kova ve paspas

Doğru doz deterjan: fazlası fazla durulama demek

Turda sızıntı kontrolü, karekodla bildirim

Mesai sonu: tüm muslukları kontrol et

Bahçe ve peyzaj

Doğru saatte sula: sabah erken ya da akşam

Damla sulama: su doğrudan köke gitsin

Yağmur suyunu depoda topla, sulamada kullan

Az su isteyen bitkiler ve malçla toprağı ört

Sızdıran hortum ve vanaları karekodla bildir

Artan içme suyu kabı

“Boşa dökme, buraya dök!”

Bardak, şişe ve matarada kalan temiz içme suyu lavaboya dökülmek yerine bu kapta toplanır.

Kullanım: bitki, saksı ve bahçe sulaması, kaba temizlik

Dökülmez: çay, kahve, meşrubat, süt, deterjanlı ya da kirli su

Bakım: gün sonunda boşaltılır, haftada bir temizlenir

En iyisi: içeceğin kadar doldur; en verimli su hiç artmayan sudur

Afiş ve kap başlığı A4, A5 ve A5×2 baskı için hazır.

Ölçtüğümüzü yönetebiliriz

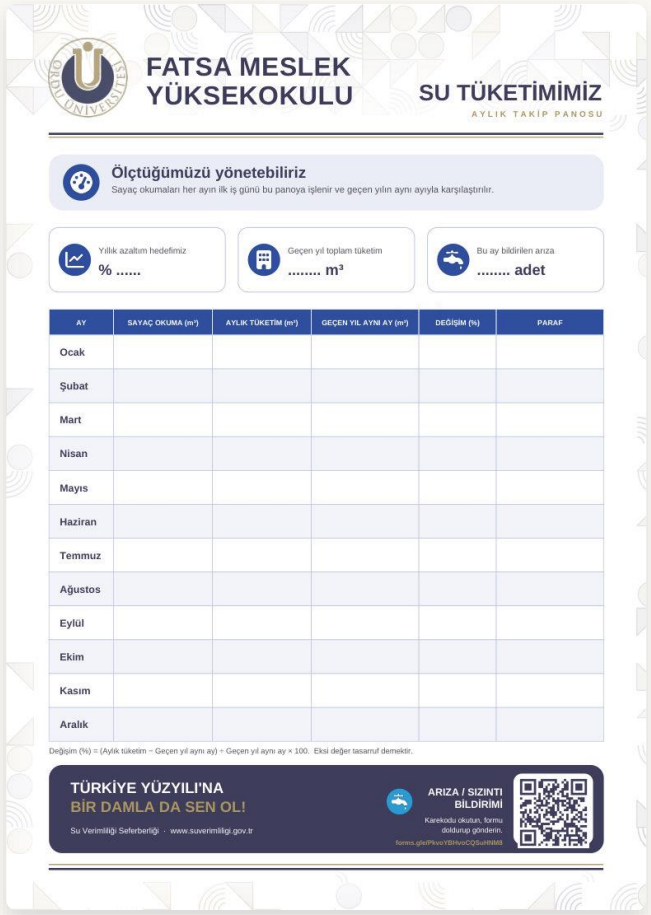
Su tüketim takip panosuna sayaç okumaları her ayın ilk iş günü işlenir ve geçen yılın aynı ayıyla karşılaştırılır.

Değişim hesabı

Değişim (%) = (Aylık tüketim − Geçen yıl aynı ay) ÷ Geçen yıl aynı ay × 100

Eksi değer tasarruf demektir.

Yıllık azaltım hedefi	Geçen yıl tüketimi	Bu ay bildirilen arıza
%5	[__] m³	[__] adet

FATSA MESLEK YÜKSEKOKULU

SU TÜKETİMİMİZ

AYLIK TAKİP PANOSU

Ölçtüğümüzü yönetebiliriz

Sayaç okumaları her ayın ilk iş günü bu panoya işlenir ve geçen yılın aynı ayıyla karşılaştırılır.

Yıllık azaltım hedefimiz: % .....

Geçen yıl toplam tüketim: ..... m³

Bu ay bildirilen arıza: ..... adet

AY	SAYAÇ OKUMA (m³)	AYLIK TÜKETİM (m³)	GEÇEN YIL AYNI AY (m³)	DEĞİŞİM (%)	PARAF
Ocak					
Şubat					
Mart					
Nisan					
Mayıs					
Haziran					
Temmuz					
Ağustos					
Eylül					
Ekim					
Kasım					
Aralık					

Değişim (%) = (Aylık tüketim − Geçen yıl aynı ay) ÷ Geçen yıl aynı ay × 100. Eksi değer tasarruf demektir.

TÜRKİYE YÜZYILI'NA BİR DAMLA DA SEN OL!

Su Verimliliği Seferberliği · www.suverimliligi.gov.tr

ARIZA / SIZINTI BİLDİRİMİ

Karekodu okutun, formu doldurup gönderin.

Damlayan musluğu 3 adımda bildirin

1

Karekodu okut

Afişlerin altındaki kodu telefonla okut

2

Formu doldur

Yeri ve arıza türünü seç

3

Gönder

En geç 1 iş günü içinde değerlendirilir

Arıza türleri

Damlayan musluk · akan rezervuar · boru ve bağlantı kaçağı · pisuvar ve sifon arızası · sulama hattı kaçağı

Takip

Müdahale takip formuna işlenir, ayda bir Kalite Koordinatörlüğüne iletilir; giderilen arıza sayısı göstergedir.

Görüşünüzü soruyoruz: 3 dakikalık anket

Okulumuzda suyu daha verimli kullanmak için personel ve öğrencilerin fikirlerini topluyoruz. Sonuçlar eylem planının önceliklerini belirleyecek.

BÖLÜM 1

Sizi tanıyalım

Göreviniz ve en çok kullandığınız alan

BÖLÜM 2

Alışkanlıklar

5'li ölçekle alışkanlık ve farkındalık; son 3 ayda gördüğünüz israf

BÖLÜM 3

Arıza bildirimi

Bildirim yolunu biliyor musunuz, arızalar ne kadar sürede giderildi?

BÖLÜM 4

Öncelikler

İlk yapılacaklar, israf noktaları, önerileriniz, gönüllü ekip

Anket isimsizdir; gönüllü ekip bilgisi isteğe bağlıdır.

Kalite sistemimize bağlıyoruz

PR-14 İç Hizmetler Prosedürüne “su verimliliği” maddesi

PR-05 Yönetimin Gözden Geçirme toplantısında gündem maddesi

PR-17 Okul çalışanları eğitim planına yıllık 20 dakikalık eğitim

GMİ Öğrenci projesi: sayaç okuma ve tasarruf hesabı dönem ödevi

Arıza bildirimleri ve takip formu, iç hizmetler kapsamındaki kayıtlar arasına alınarak denetimlerde kanıt olarak kullanılabilir.

Nasıl ölçeceğiz, sırada ne var?

Göstergeler

Aylık tüketim (m³/kişi/ay)

Bildirilen ve giderilen arıza sayısı

Perlatör takılan musluk oranı (%)

Eğitime katılım oranı (%)

Anket katılımı ve öneri sayısı

Sıradaki adımlar

Su verimliliği ekibinin görevlendirilmesi

Kullanım noktası envanteri ve ilk sayaç kayıtları

Anket sonuçlarına göre önceliklerin belirlenmesi

Kapsam ve sürelerin Bakanlıkla teyidi, Mavi Belge başvurusu

Hedef tutmazsa eylem planı yıl sonunda revize edilir.

SU VERİMLİLİĞİ SEFERBERLİĞİ

Türkiye Yüzyılı’na bir damla da sen ol!

Suyun geleceği bizim elimizde. Küçük alışkanlıklar, okul ölçeğinde büyük tasarrufa dönüşür.

Telefonunuzla okutun, katkıda bulunun

GÖRÜŞ ANKETİ

Su Verimliliği Görüş Anketi

3 dakika sürer, isim istenmez. Fikirleriniz eylem planını şekillendirecek.

forms.gle/e66LiSJ4cZJJvJ9p8

ARIZA / SIZINTI

Su Arızası Bildirim Formu

Damlayan musluk, akan sifon, kaçak... En geç 1 iş günü içinde değerlendirilir.

forms.gle/PkvoYBHvoCQSuHNM8